

kvifagerne fra det sydlige Sylland ſkulde føres. Jeg troer, at det vilde være heldigere, om Loven kunde blive forandret ſaaledes, at der blev oprettet i det Mindſte to Arkiver for Syllands Bedkommende, eet for den nordlige Del og eet for den ſydlige. Det vilde være det Naturligſte, om de begge kom til at ligge paa Øſtykten, men juſt at ville have de jydſke Arkivſager over til Odense, tror jeg ikke er formaalsſjienligt (Afſkyndelſe af Berg). Det ærede Medlem ſiger, at det ſkulde ligge i Kolding. (Berg: Nei, Veile). Ja, jeg ſkulde ikke have det Mindſte imod, at det blev i Veile; jeg vilde gjerne under det ærede Medlem Valget af Stedet, naar jeg blot ſaaer min Tante realiseret om, at der ſkal være to Arkiver i Sylland og ikke eet. Ligeledes kan jeg ikke ganſke billige den Plan, ſom den høitærede Kultusminiſter har om at ſaae de lolland-ſalſterſke Arkivſager førte til Kjøbenhavn. Lolland og Falſter indtage i mange Hendeender en eiendommelig Plads i vor Hiſtorie. Jeg behøver blot at gjøre opmærkſom paa, at man jo endnu, ſkjøndt det ligger ſaa langt tilbage i Tiden, kan iagttage den ſtærke Indflydelse, der har været paa Lolland og Falſter fra Nordthysllands Side, navnlig i den ſlavifke og vendifke Tid. Dette har ſat ikke ſaa Spor i Lolland-Falſters Udvikling, ligesom det ogſaa i andre Hendeender kan gjøres gjældende, at Lolland og Falſters Udvikling er af en ſaa eiendommelig Art, at jeg tror, at det paa alle Maader vilde gavne den hiſtorifke Videndſkab her i Landet, at Lollands og Falſters Arkivſager blev ſamlede i et ſærligt Arkiv. Den Side, hvorfra jeg ſer denne Lovs Betydning, er den hiſtorifke Videndſkabs og den hiſtorifke Oplyſnings. Vi ere jo komne godt i Gang her i Landet med at ſaae den hiſtorifke Oplyſning bragt ud til den ſtore Befolkning og med at ſaae vakt Interesſe derfor i ſtor Udſtrækning, og jeg tror, at vi ved denne Arkivlov vilde kunne komme et betydeligt Skridt frem ad Veien, ſaa at baade Interesſen for den hiſtorifke Videndſkab vilde blive ſtørre, og der vilde komme et betydeligt rigeligere Materiale til Stede. Thi det kan ikke nytte, at dette Materiale findes allerede nu, naar det er ſaa godt ſom utilgængeligt. Det bør være let tilgængeligt og overſkueligt, og jeg tror at det bliver letteſt tilgængeligt og meſt overſkueligt, naar hver enkelt Landsdels Sager ſamlas paa ſærſkilte Steder. Jeg vilde være tilbøielig til at foreſlaa, at der ſkulde være to Arkiver i Sylland, et paa Fyn, mindſt et paa Sjælland — helſt to — og et for Lolland-Falſters Bedkommende. Hvorvidt det vil være heldigt at anbringe det ſjællandſke Arkiv i Forbin-

delse med Hovedarkivet, dog i en ſærlig Bygning, ſaaledes ſom Lovforſlaget foreſlaar, ſkal jeg ikke komme ind paa, jeg tror, at der kunde ſættes et Spørgſmaalſtegn derved, og at det vilde være mere heldigt at anbringe de ſjællandſke Arkivſager i en af Sjællands Provindsbyer. Men det er jo et Spørgſmaal, ſom Udvalget kan tage under nærmere Overveielſe.

I den Betænkning, ſom det Udvalg, der var nedſat i Samlingen 1871—72, afgav, blev Arkiverne i det Hele ſammenſtillede med Bibliothekerne, og man ſøgte der at gjøre gjældende, at Arkivembedsmændene ſkulde ſtilles paa ſamme Fod og behandles og betragtes paa ſamme Maade ſom Bibliotheks-embedsmændene. Jeg tror ikke, at den Betragtning, ſom da blev gjort gjældende, fuldtændig kan holde Stik. Jeg tror, at det vilde være godt, om vi ved Udnævnelſen af Arkivembedsmænd kom ind paa at tage to Hensyn, dels et praktiſt Hensyn, til, at det er Folk med Ordensſands, med Evne til at bringe Orden i det Raos, ſom foreligger af Arkivſager, men dernæſt ogſaa et Hensyn til, at det er Folk med videndſtabelig Sands, med Evne til at gjenemgaa det og bringe Noget ud af det, at vække i den Landsdel, hvor de blive anſatte, Interesſe for Indſamling af Arkivſager og Bearbejdelſer deraf. Det er mit Haab og Ønſke, at diſſe Arkiver, der ville blive oprettede rundt om i Landet, maa blive ligesom Midtpunktet for et videndſtabeligt Arbejde. Den Gang, da den Razzia, ſom jeg før omtalte, blev foretaget rundt i Landet, da man ſamlede ind, kom der høirøſtede Proſteſter fra forſkjellige Landsdeles lokale Hiſtorikere baade fra Vendsyſſel og Fyen; jeg huſter ikke Navnene i Dieblifket, jo, paa Fyen var det den beſkjendte Forfatter, Rasmusen Søtilde, ſom ogſaa i Aar har udgivet et meget intereſſant Landboſkrift, ſom Landhuſholdningsſeſſabet har beſtofet udgivet. Han var en af dem, der gjorde Indſigelse, og ſaaledes er der fra ikke ſaa lokale Hiſtorikeres Side kommen en beſtemt Indſigelse mod Indſamlingen af alle diſſe Arkivſager til Kjøbenhavn. Den Gang tror jeg ikke, at Indſigelsen var berettiget, da man jo ikke havde noget andet Sted til Opbevarelſe af diſſe 10,000 Bind end netop Kjøbenhavn, og det dog var bedre, at de blev bragt hertil, end at de laa paa Loftene rundt om og raadnede op eller brændte. Men jeg tror, denne Indſigelse vil lyde i langt højere Grad, hvis det ærede Medlem for Præſtø Amts 3die Valgkreds (Leths) Raad bliver taget til Følge, at ſamlas alle Sagerne her i Kjøbenhavn. Jeg tror, det har en meget ſtor Betydning, at der findes rundt om i Landet,